

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 7 października 2024 r.

Poz. 4678

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-1.4131.244.2024.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 3 września 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr V/39/24 Rady Gminy Będzino z dnia 31 lipca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr XCII/534/24 Rady Gminy Będzino z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino, w części:

- I i V załącznika Nr 1 do Regulaminu pn. „Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego na rok szkolny 20...../20.....” oraz,
- II pkt 2 załącznika Nr 2 do Regulaminu pn. „Wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie zasiłku szkolnego”,
- w zakresie wyrazów **PESEL**.

Uzasadnienie

W dniu 31 lipca 2024 r. Rada Gminy Będzino podjęła uchwałę Nr V/39/24 w sprawie zmiany uchwały nr XCII/534/24 Rady Gminy Będzino z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 7 sierpnia 2024 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały organ stanowiący Gminy Będzino powołał art. 90f ustawy o systemie oświaty¹⁾, zgodnie z którym rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

W świetle przywołanej normy nie budzi wątpliwości kompetencja organu stanowiącego Gminy Będzino do podjęcia uchwały w przedmiocie udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Realizując dyspozycję cyt. przepisu, Rada mocą uchwały Nr V/39/24 nadała nowe brzmienie Regulaminowi udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino

¹⁾ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r., poz. 750 z późn. zm.).

przyjętym w załączniku do uchwały Nr XCII/534/24²⁾, poprzez nadanie nowej treści załącznikom Nr 1 i Nr 2 do Regulaminu, w których ustaliła nowe wzory wniosków o przyznanie odpowiednio stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

W toku badania legalności ww. aktu stwierdzono, że niektóre zapisy ww. załączników do Regulaminu naruszają obowiązujący porządek prawny.

I tak, w myśl § 6 ust. 1 i § 8 ust. 1 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino, przyjętym w załączniku do uchwały Nr XCII/534/24, warunkiem ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego, jak i zasiłku szkolnego, jest złożenie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie wniosków w tych sprawach, we wskazanym terminie. Ich wzory – w brzmieniu nadanym uchwałą zmieniającą Nr V/39/24 – określone zostały odpowiednio w załączniku Nr 1 i Nr 2 do Regulaminu. W przedmiotowych wnioskach określony został m.in. zakres informacji dotyczących wnioskodawcy, wymaganych danych osobowych ucznia, a w załączniku Nr 1 dodatkowo osób tworzących z uczniem wspólne gospodarstwo domowe.

Dokonując analizy treści żądanych w ww. wnioskach informacji, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że stosownie do art. 90n ust. 2 ustawy o systemie oświaty świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia, bądź na wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego. Zakres przedmiotowy wniosku został określony w art. 90n ust. 4 przywołanej ustawy, zgodnie z którym wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko ucznia i jego rodziców;
- 2) miejsce zamieszkania ucznia;
- 3) dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej, w tym zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości dochodów, z zastrzeżeniem ust. 5;
- 4) pożądaną formę świadczenia pomocy materialnej inną niż forma pieniężna.

Określając wzory wniosków o przyznanie uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Będzino świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym Rada Gminy Będzino powinna uwzględnić powyższe wytyczne ustawodawcy. Tymczasem, w części I i V załącznika Nr 1 do Regulaminu, stanowiącego wniosek o przyznanie stypendium szkolnego oraz w części II pkt 2 załącznika Nr 2 do tego aktu, stanowiącego wzór wniosku o przyznanie zasiłku szkolnego, wymagane jest podanie numeru *PESEL* wnioskodawcy oraz numerów *PESEL* osób tworzących z uczniem wspólne gospodarstwo domowe.

Brak jest jednak podstaw prawnych do żądania podania numerów *PESEL* wnioskodawcy, jak też osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z uczniem ubiegającym się o przyznanie świadczenia, jak tego wymaga Rada Gminy Będzino we wskazanych powyżej załącznikach do Regulaminu

Informacja o numerze *PESEL* wnioskodawcy, jak i członków rodziny ucznia, w żaden sposób nie wpływa na możliwość przyznania mu stypendium szkolnego bądź zasiłku szkolnego oraz na ustalenie jego wysokości. Przewidziane we wzorach oświadczeń żądania numeru *PESEL*, jest nieuprawnionym tworzeniem przez Radę Gminy Będzino dodatkowych, nieprzewidzianych ustawą przesłanek warunkujących prawo do uzyskania świadczenia pomocy materialnej.

Mając więc na względzie przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej³⁾, który stanowi, że organy władzy publicznej (a więc także organ jednostek samorządu terytorialnego) działają na podstawie i w granicach prawa oraz to, że przepisy ustawy o systemie oświaty nie formułują warunków, co do których ustalenia niezbędne byłyby szczegółowe informacje dotyczące zarówno wnioskodawcy, jak i osób tworzących wspólnie z wnioskodawcą gospodarstwo domowe, uzasadnione jest twierdzenie, że Rada przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego, umieszczając w załącznikach do Regulaminu przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino wymóg wskazania numerów *PESEL* tych osób.

²⁾ Uchwała Nr XCII/534/24 Rady Gminy Będzino z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2024 r., poz. 2547).

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Ponadto, na co słusznie zwrócił uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt III SA/Łd 364/16 *informacje objęte numerem PESEL należą do kategorii danych osobowych, co oznacza, że podlegają one ochronie przewidzianej w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Dlatego też przetwarzanie danych osobowych może być dokonane ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą (art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych). Zakresem podmiotowym tej ustawy objęto organy państwowe, organy samorządu terytorialnego oraz państwowe i komunalne jednostki organizacyjne (art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych). Według art. 23 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy:*

- jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa;

- jest to niezbędne do wykonania określonych zadań realizowanych dla dobra publicznego.

Pogląd wyrażony w powyższym wyroku zachowuje swoją aktualność również w obecnym stanie prawnym, tj. w odniesieniu do art. 6 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁴⁾, w szczególności w zakresie określonym w lit. c i lit. e, zgodnie z którymi przetwarzanie takich danych jest zgodne z prawem, m.in. gdy: przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

W tym stanie rzeczy, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności uchwały Nr V/39/24 Rady Gminy Będzino z dnia 31 lipca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr XCII/534/24 Rady Gminy Będzino z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino - we wskazanym na wstępie zakresie - jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. UE.L. z 2016. 119.1 z późn. zm.).